

RR. MAGAZZINI GENERALI V TRSTU

Kr. javna skladišča.

V kratkem se objavi kraljevi dekret, ki določa prehod javnih skladišč v prosti luki iz državne v privatno upravo, pri kateri bodo soudeležene tržaška, istrska in furlanska pokrajina, Tržaška trgovsko-obrtna zbornica, Zveze brodarstev, trgovcev, industrija in spediterjev iz Julijske Krajine. Novo podjetje se bo imenovalo "Magazzini Generali di Trieste". Obratovna doba ustanove je določena začasno na 20 let, obratni kapital bo znašal 5 milijonov lir, razdeljenih v deleže po 1000 lir, ki jih imajo plačati višje navedene korporacije.

S tem činom se je vlada rešila za gotovo dobo let podjetja, ki je prešlo leta 1894 v last avstrijske države, ki je z dobro upravo javnih skladišč pripomoglo tržaškemu mestu do njegovega naglega razvoja in napredka. Avstrijska vlada pa se ni omejevala samo na shranjevanje blaga v prosti luki, ampak je preskrbovala tudi tehtanje, razkladanje in vloževanje in odpošiljanje blaga, ki je prihajalo po morju in po kopnem v javna skladišča proste luke. Dajala je pa tudi privatnim tvrdkam skladišča v najem, v katerih se je hranilo carini podvrženo blago. Redi teh dejstev so bila javna skladišča vedno pasivna in ta pasivnost se je prenesla tudi na italijansko upravo, ker je bilo po vojni vsled padca vrednosti lre potrebno zvišanje plač in dnin in še drugih podobnih izdatkov, katerih pa ni bilo mogoče kompenzirati s povzemanjem pristojbin že zaradi konkurence, ki jo delajo Trstu druga pristanišča.

Sprito tega se ne čudim, da se je vlada odločila oddati javna skladišča, ki so ji privedla dejstva že od prvega početka mnogo finančnih skrbi, v privatne roke. To se ji je po enoletnih zelo trdih pogajanjih s tržaškimi industrijsko-trgovskimi in drugimi javnimi korporacijami končno tudi posrečilo. Vlada je morala dovoliti vsoto 42 milijonov lir, ki se razdeli na 4 poslovalna leta in ki bodo služila tržaški prosti luki za popravila in za novo zgradbo skladišč. Novemu podjetju dovoli zakladno ministrstvo v isti namen 110 milijonov lir posojila, ki se razdeli na 7 poslovalnih let. Amortizacija tega posojila se bo izvršila na ta način, da bodo Tržaška javna skladišča zaračunavala za po morju in po kopnem v tržaško luko prihajajoče blago posebno pristojbino 1.05 od 100 kg. Za prvo petletje so si novi podjetniki zagotovili letno državno podporo v znesku 5 milijonov lir, ki se pa bo po preteku te dobe zniževala po razmerju s letni bilanci doseženih uspehov.

Za dobo 20 let prepusti država novemu podjetju v prosto uporabo vse pristaniške naprave, pomole, skladišča, hangare, prometna sredstva, mašinerijo z vsemi pritlikalnimi itd. Nova ustanova, ki bo trgovsko urejena, se bo morala pečati z vsemi vprašanji, ki zadevajo konkurenčno zmožnost, odraščanje in slabljenje prometa proti tržaškemu pristanišču. Najtežje vprašanje je bilo prav gotovo tvorile pristaniške takse in pristojbine, ki bodo morale biti izračunane na tak način, da ne bodo zmanjševale konkurenčne moči Trsta. Je pa še mnogo drugih vprašanj, ki bodo tlačila novo podjetje, katerih pa se nečim za danes dotikati.

Sovjetska banka v Parizu.
Pred nekaj meseci si je zagotovila Sovjetska banka za trgovino z inozemstvom večino akcijske "Banque Commerciale pour l'Europe du Nord". Banko je svoječasno ustanovil ruski veletrgovec s čajem Vysocki. Nakupna cena majoritete akcijske banke se je gibala okrog 30 milijonov franc. frankov. Pod sovjetsko upravo se je promet zelo dvignil, kar potrjuje tudi izkaz bilance koncem meseca avgusta, ki je znašala 75.8 milijonov frankov na pram 31.2 milijonov koncem maja. Ravno tak razmah so dosegli tudi tek. račun in vloge, ki so se dvignili od 7.8 na 32.6 milijonov frankov. Eskompne in druge bančne operacije so poskočile od 5.7 na 22.3 milijonov frankov.

Ruski uvoz tekstilnega blaga
Rusija je nakupila v zadnjem času za 31 milijonov inozemskega tekstilnega blaga. Pri teh nakupih stoji Italija s 7% milijoni na prvem mestu. Sledijo ji Poljska s 4.6 milijoni, Češkoslovaška s 4, Francija s 3%, Nemčija, Anglija in Amerika s 3 in Avstrija z 2.2 milijoni rubljev.

Ustanovitev družbe za trgovanje z Rusijo na Češkoslovaškem. Iz Prage javljajo, da nameravajo tamkašnji izvozniški krogi ustanoviti novo trgovsko družbo, ki bi začela trgovati z Rusijo direktnim putem.

To in ono

Skrivnostni strup profesorja Lefroya. Dne 15. oktobra t. l. je umrl v Londonu angleški kemik prof. Harold Maxwell Lefroy. Njegova smrt je tem tragičnejša, ker je Lefroy umrl pod učinkom strupenega plina, ki ga je sam iznašel, in razumljivo je, da je vzbudila njegova smrt v Londonu in po vsej Angliji splošno sočutje.

Prof. Lefroy je predaval kemijo na tehnični visoki šoli in se je bavil že dolga leta s pripravljanim strupenim plinom. Dne 13. oktobra so ga našli v pozni noči v njegovi delavnici nezavestnega na tleh. Učenjak je bil takoj prevešan v bolnišnico, toda ni več prišel k zavesti, temveč je po dveh dneh izdihnil. Bilo je jasno, da se je zastrupil s plinom lastne iznajdbe. Toda sestava tega plina je bila skrivnost profesorja Lefroya, ki je ležal sedaj v nezvesti. Kako torej dognati sestavo strupa, da bi se moglo potem temu primerno bolniku pomagati?

Zdravniki so sklenili, da poskusijo vse in zato so naprosili enega izmed profesorjevih asistentov, naj nasilno odpre pisalno mizo v laboratoriju, da poskusi najti kje formulo skrivnostnega strupa. Zgodilo se je tako, toda vse iskanje je bilo zaman in vsaka pomoč za bolnika izključena. Tako se ima ta učenjak zahvaliti za svojo prežgodno smrt svoji lastni znanstveni skrivnosti.

Profesor Lefroy je znan kot iznajdalec strupenih plinov izra časa vojne. Sestavil je celo vrsto dušilnih plinov, med katerimi je najbolj znan takojmenovani levizit, ki ga je sestavil ob sodelovanju ameriškega kemika Levis. Levizit je najstrašnejši med strupenimi plini in se je imel uporabljati proti Nemcem. Vojna pa se je končala preden je do tega prišlo, tako da Nemci niso imeli prilike čutili posledice novega plina. Po vojni se rabi levizit v Ameriki kot obrambno sredstvo proti vionilcem, in sicer na ta način, da se želene blaginje opremijo s stekleničico levizita. Čim začnejo zlikovci vrtnati blaginjo, izpusti posebna električna priprava iz stekleničice par milijonov levizita, ki zločinca takoj umori.

Zanimiva podrobnost o tragičnem koncu prof. Lefroya je ta, da je umrl v borbi z muhami. Po vojni se je predvsem trudil, da bi sestavil strupeni plin za uničevanje mrčesa. Dne 13. oktobra je hotel napraviti poskus s svojim plinom za ubijanje muh. V ta namen je spravil pod stekleni klobuk okoli 100 muh ter spustil potem med nje strupeni plin. Stekleni klobuk pa najbrže ni bil popolnoma zaprt, tako da je izpuščal plin, ki je učenjaka kmalu onesvestil. Ko ga je zvečer hotel neki njegov prijatelj vprašati o uspehu poskusa, je našel učenjaka v nezvesti, medtem ko so muhe pod steklenim klobukom bile žive in zdrave.

Zopet novo sredstvo proti siflisu. Kakor poroča "Jugoslavenski kemikar" so na Francoskem preizkusili novo zdravilo proti siflisu, ki se imenuje acelijociaminofenilat. V njem se nahajajo poleg drugih tudi substance arzena in bizmuta in sicer v razmerju 45 na 15. O novem zdravilu se je referiralo na pariški akademiji znanosti in pokazani so bili uspešni rezultati. Najprej so napravili poizkuse na zajcih, katere so inficirali s sifilisom, in po treh injekcijah so živalice ozdravile. Po mnogih poizkusih na različnih živalih so poizkusili zdravljenje z novim lekom tudi na človeku, ki se je tudi izvrstno obneslo. Vsi bolniki so bili brez razlike ozdravljeni. Čeravno se bolnikom vbrizgava lek v mišice, ne čutijo le ti pri tem nikakih bolečin in to vbrizgavanje ostaja tudi brez nadaljnjih neugodnih pojavov. Bolnik začenja po injekcijah znova voljo za delo in tudi njegovi občutki so mnogo boljši. Toliko po vesteh, ki dehaajo iz Pariza.

DAROV

Namesto cvetja na grob g. Hermine Trostove so darovali:
Dr. Just Bačar L. 50. Dr. F. Gabrček L. 50. — za Zvezo prosv. društev. Košir Miha L. 50. — Albert Rejec 10. — Žensko društvo 200. Paulin Josip 10. — Dr. V. Ujčić 15. — Dr. Skei 25. — Greti Slokar 25. — Dr. Mašera 25. — Dr. K. Podgornik 50. — Olga Pegan 15. — lir. Dijaški kuhinji v Gorici. Z. Jelenc L. 10. — za Mandolinistični krožek. Dr. Gruđen L. 10. — Vovčina Rudolf 10. — Dijaški Matici.

Berzna poročila.

DEVIZE:
Trst, 21. oktobra. Amsterdam od 1090. — do 1015. — Belgija od 113. — do 115. — Pariz 110.50 do 111.35 London od 121. — do 121.30. New York od 24.90 do 25.05. Španija od 35. — do 36. — Švica od 490. — do 494. — Atene od 31.75 do 33.75. Berlin od 592. — do 592. — Bukarest od 11.73 do 12.25. Praga od 74.25 do 74.75. Ogrska od 0.9345 do 0.9365. Dunaj od —.850 do —.860. Zagreb od 44.35 do 44.75. Benetjske obveznice 66.60.

VALUTE:
Trst, 21. oktobra. Avstrijske krene od 0.0945 do 0.0960. dinarji od 43.75 do 44.50. delagji od 24.50 do 25. —, novci po 30 frankov od 95. — do 98. —, taut. šterling od 120.75 do 131.25.
Zürich, 21. oktobra 1925. Italija 24.72 1/2. London 25.12 1/2. New-York 5.19. Pariz 23.99. Bruselj 23.65. Budapest 0.07260. Praga 15.35. Beograd 0.15. Bukarest 2.40 1/2. Španija 74.30. Varšava 80. Berlin 0.0912360. Dunaj 0.0973.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Viale XX settembra 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32** - Telef. 2-41. Priporoča se lastnik.

(47) **FR. ŠTRANCAR.**

Oglas v „Edinosti“ imajo najboljši uspeh

KRONE po 2.15
plačuje
ALOJZIJ PAVH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje
Pazite na naslov! Pazite na naslov!
Insertirajte v „Edinosti“

Priporočljive tvrdke

„Adria čevlji“

trgovina
GORICA — Corso Verdi 32
Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznico
GORICA — Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico
GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva
GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

sljkarja
GORICA — Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra
GORICA — Corso Emanuele III. 37.

ŠULIGOJ JAKOB

urar in zlatar
GORICA — Via Carducci 19.

SAUNIG BRUNO

Zaloga usnja, čevljarških in sedlarskih potrebščin, sveč, voska i. t. d.
GORICA — Via G. Carducci 7.

ANTON KOREN nasl.

Zaloga stekla, porcelana in kuhinjske posode
GORICA — Via G. Carducci 4.

KERŠEVANI JOSIP

Dvokolesa, živalni stroji, puške
GORICA — Piazza Cavour 9.

ČUK ELIJA

živalni stroji in dvokolesa
GORICA — Piazza Cavour št. 9.

ŠOLA BERLITZ

SAMO

ta zavod
je posebno organiziran
za poučevanje
JEZIKOV

VIA TORRE BIANCA 21

DRAŠIČ KARL

pekarna in slaščičarna
GORICA — Via Carducci 21.

PAHOR LOJZE

najmodernejša krojačnica v
GORICI — Via Morelli 4.

JAKOB BRATUŽ

pekarna in slaščičarna
GORICA — ul. Mamelli 6. (šolska ul.)

MAVRIČ ANDREJ

manufakturna trgovina
GORICA — Via Carducci 3.

Martin Poznajelshek

krojačnica z izbiro vzorcev
TRST — Via Giuseppe Carducci 36.

Manufakturna trgovina

Pri Slavcu

TRST — Via Guardia 26.

Ceregato & Trebbe

Fotografski atelje in papirnica
TRST - SV. JAKOB
Via del Rivo 42 — Campo S. Giacomo.

Marija Colobig

Izdellki za gospé in otroke s prodajo
drebniarje
TRST — Campo S. Giacomo 5

MOLAR JOSIP

Gostilna
GORICA — Via Monache 11.

KAREL SOSIČ

gostilna „Al buon Arrivo“
TRST — Via Ghega 9
v bližini centralnega kolodvora,

Obnovljena prodaja tkanin na račun Narodne zveze tovarnarjev

“AL RIBASSO”

UDINE - Via Savorgnana 5 (vogal Via Cavour) - UDINE

Govori se slovensko
in nemško.

Odpretje zimske prodaje

Preprodajalcem poseben
popust.

S ponedeljkom 19. t. m. se je začela prodaja prvega stoka zimskega blaga. - Izbera in izredno nizke cene so našim odjemalcem že znane. Še majhni ostanki odrezkov poletnega blaga likvidiramo s 50% popustom, Navajamo nekatere potrebščine in cene:

Prtiči za čaj	L. 0.95	Trilži	L. 4.90	Combineus, volnen	L. 15.—
Rutice obrobljene (ajour)	1.25	Obposteljne preproge	5.50	Moške maje, volnene	16.—
Povojčki za otroke	1.30	Preproge iz jute	5.50	Moške srajce, ilanelaste	19.50
Moške nogavice (barvane)	1.75	Batisti, angleški	5.90	Bluže, volnene, barvane	19.50
Brisače reclame	1.90	Kamižole, barvane	5.90	Doublefaces, moški	25.—
Krpice tkane	2.50	Kamižole, debele	6.90	Pokrivala, mehka	25.—
Prti 60 x 60	2.75	Kolesarske maje	10.—	Golf, volneni debeli	29.50
Flanelina fantazija	2.95	Srajce z robom ajour	10.—	Velour za ženski paletots	33.—
Ženske nogavice debele	2.95	Spodnjice pletene	10.—	Rjuhe, vezene	34.—
Naramnice	3.50	Baržun za lovce	10.90	Posteljno pogrinjalo	54.—
Moderčki	3.75	Combineuse bombažaste, barvane	12.—	Rjuhe, vezene, za dve osebi	55.—
Blago pelle uovo	3.90	Moške maje makó	12.90	Žimnice (morska trava) 14 kg	59.—
Volnene moške nogavice	4.—	Ženske ohlapnice, volnene	12.90	Prešite odeje, barvane	59.—
Flanela za srajce	4.25	Moške maje (baržunasta bombaževina)	12.90	Odeje, volnene	59.—

Bogata izbira blaga za moške in ženske obleke. - Baržun za lovske obleke. — Izdelano perilo. — Bombaževina. — Gobasto blago za ženske obleke, laneno platno in bombaževina v vseh visokostih. Prti in brisače. — Volnene in bombažaste pletenine. — Preproge iz jute in koka. — Blago za pohištvo. — Posteljna pogrinjala in volnene odeje vseh velikosti. — Prešite odeje. — Opreme za neveste. Popolne oprave za prenočišča, zavode in internate. — Žimnica iz morske trave in volne. (NB. Vsak izdelek se lahko vrne v slučaju, da ne odgovarja kakovosti blaga ali ceno.

STALNE CENE.

Vstop dovoljen brez obveze za nakup.

STALNE CENE.

UDINE - Via Savorgnana šte. 5 (vogal Via Cavour) - UDINE